Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i (K?sa Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i (K?sa Formu)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19283

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin K?sa Formu (ÇÖYDÖ-KF), ö?rencilerin ya?am doyumlar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? **psikometrik** özelliklere sahip bir ölçektir. Bu k?sa form, ö?rencilerin öznel iyi olu? düzeylerini be? temel ya?am alan? üzerinden h?zl? ve etkili bir ?ekilde ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu ve geçerlik çal??malar?, özellikle Türk çocuklar? ve ergenleri örneklem alarak yap?lm??, bu sayede kültürel ba?lamda kullan?m?n?n uygunlu?u gösterilmi?tir.

Ölçek, akademik ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda gençlerin genel ya?am kalitesini ve duygusal sa?l???n? izlemek için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Orijinal uzun formun aksine, bu k?sa form sadece be? maddeden olu?makta olup, uygulama süresini minimize ederek özellikle büyük örneklemlerle çal??malarda pratik avantaj sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i, K?sa Form, Ya?am Doyumu, Öznel ?yi Olu?, Ergenlik, Çocukluk, Psikoloji, De?erlendirme.

Yazarlar

Di?dem Müge Siyez, Ay?e Kaya.

Amaç

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i (K?sa Formu)'nun temel amac?, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki ö?rencilerin ya?am doyumlar?n? çok boyutlu bir perspektifle, h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, ö?rencilerin ya?am doyumunu sadece genel bir skorla de?il, ayn? zamanda Aile, Arkada?lar, Okul, Kendilik ve Çevre gibi spesifik alt boyutlarda da de?erlendirme imkan? sunarak, müdahale programlar?n?n hedeflenmesine yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Siyez ve Kaya (2008) taraf?ndan yürütülen geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, uluslararas? alanda kabul görmü? bu ölçe?in k?sa versiyonunun Türk kültürüne adaptasyonunu sa?lam?? ve Türk çocuklar? örnekleminde ölçe?in **psikometrik** özelliklerinin yeterlili?ini kan?tlamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin ya?am doyumunu be? temel alanda de?erlendiren **çokboyutlu** bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genel ya?am doyumu kavram?n?n tek bir global skorla ifade edilemeyece?i varsay?m?na dayan?r ve doyumun ya?am?n farkl? alanlar?ndaki memnuniyet düzeylerinin toplam? oldu?u fikrini benimser. Ölçülen bu be? temel boyut ?unlard?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Aile Doyumu: Aile ili?kilerinden elde edilen memnuniyet.
Arkada?lar Doyumu: Akran ve sosyal ili?kilerden elde edilen memnuniyet.
Okul Doyumu: Okul ortam?, ö?retmenler ve akademik süreçlerden elde edilen memnuniyet.
Kendilik Doyumu: Bireyin kendine yönelik alg?s? ve memnuniyeti.
Çevre Doyumu: Ya?an?lan çevre ve genel ya?am ko?ullar?ndan elde edilen memnuniyet.

Geçerlik

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin K?sa Formu'nun Türkçe uyarlamas? için yap?lan **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu do?rulam??t?r. Yap?lan do?rulay?c? faktör analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in orijinal teorik yap?s? olan be? faktörlü yap?y? desteklemi?tir. Bu, her bir maddenin amaçlanan alt boyutu tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ayr?ca, ölçek di?er öznel iyi olu? ve ya?am doyumu ölçütleriyle beklenen yönde anlaml? korelasyonlar göstermi?tir (yak?nsak geçerlik). Bu bulgular, ÇÖYDÖ-KF'nin Türk ö?renciler aras?nda ya?am doyumunun çok boyutlu yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçebildi?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve genellikle test-tekrar test yöntemleriyle incelenmi?tir. Siyez ve Kaya (2008) çal??mas?nda, k?sa formun toplam puan? için yüksek düzeyde iç tutarl?l?k katsay?s? elde edilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin bir bütün olarak ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Alt ölçekler baz?nda incelendi?inde de, be? farkl? boyutun her birinin kabul edilebilir veya iyi düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek güvenirlik de?erleri, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar üretebilece?ini ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? **faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ÇÖYDÖ-KF'nin be? ba??ms?z faktörden olu?tu?unu desteklemi?tir: Aile, Arkada?lar, Okul, Kendilik ve Çevre. Bu be? faktörlü modelin, veri setine mükemmel uyum sa?lad??? ve uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir s?n?rlar?n içinde oldu?u belirtilmi?tir.

Faktör yükleri, her bir maddenin kendi faktörüne güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini göstermi?, bu da her bir maddenin ilgili ya?am doyum alan?n? net bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlam??t?r. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak dayand??? çokboyutlu yap?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Adaptasyon ve Geli?tirme (Orijinal ölçe?in k?sa formunun Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas?).

Format: Be? madde, Likert tipi derecelendirme.

Mevcut Diller: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal Form).

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Çocuklar ve Ergenler).

Ya? Grubu: ?lkokul, Ortaokul ve Lise ö?rencileri (Genellikle 8-18 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli okul kademelerinden ö?rencilerle çal???lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, öz bildirim (self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Öznel ?yi Olu?, Çocuk Psikolojisi, Ergen Ya?am Doyumu, Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik, Okul Doyumu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il (Kaynakta belirtilmemi?tir).

Kurum E-posta Adresleri: didem.siyez@deu.edu.tr (Sorumlu Yazar).

Yaz??ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca E?itim Fakültesi, ?zmir, Türkiye (Kaynakta belirtilen kurum bilgisi baz al?nm??t?r).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tiricisi E. Scott Huebner ve meslekta?lar?d?r. Türkçe adaptasyonu Di?dem Müge Siyez ve Ay?e Kaya taraf?ndan yap?lm??t?r. Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda genellikle yazarlardan izin al?narak kullan?labilir.

Test Y?l? (Adaptasyon): 2008.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: brief-multidimensional-students-life-satisfaction-scale-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Siyez, D. M., & Kaya, A. (2008). Validity and reliability of the Brief Multidimensional Students' Life Satisfaction Scale with turkish children. *Journal of Psychoeducational Assessment*, *26*(2), 139-147.

Huebner, E. S. (2004). Research on the Multidimensional Students' Life Satisfaction Scale: Past, present, and future. *Social Indicators Research, 69*(1), 1-28.

Çokboyutlu Ö?renci Ya?am Doyumu Ölçe?i (K?sa Formu) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir; bu nedenle, literatürden bilinen 5 k?sa form maddesi varsay?msal olarak eklenmi?tir. Ancak, talimat gere?i sadece kaynakta olan bilgileri kullanmam gerekti?i için, bu bölüm kaynakta bo? b?rak?ld??? için bo? b?rak?lacakt?r.)

Bu ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM